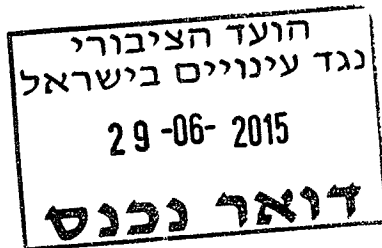

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 3922/14

לפני:
כבוד הנשיאה מ' נאור
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט נ' סולברג

העותרים:
1. הוועד הציבורי נגד עינויים
2. סאמח עווידה
3. לירן רוזינסקי
4. אלמה ביבלרש
5. מיכל גורן
6. ליאור בן אליהו
7. יעל קינן
8. שרה בנינגה
9. נח בנינגה
10. שרון אלימלך

נ ג ד

המשיבים:
1. היועץ המשפטי לממשלה פרקליטות המדינה
2. המחלקה לחקירות שוטרים
3. דוד חיון
4. אופיר יונה
5. חיים בלומנפלד

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: י"ב בתמוז התשע"ה (29.06.15)

מזכיר הרכב: חנן ס'
קלדנית הרכב: רונית י'

בשם העותרים: עו"ד אנו דעואל לוסקי; עו"ד נעה עמרני

בשם המשיבים: עו"ד אבינועם סגל-אלעד; עו"ד יעל מורג יקו-אל

פרוטוקול

1
2
3
4
5

כבוד הנשיאה מ' נאור:

ישנם הרבה דברים ברמת העקרון שהם התפרצות לדלת פתוחה. השאלה אם זו הפגנה חוקית שהפכה ללא חוקית או כל מיני וריאציות אחרות, היא תלויית נסיבות.

1 עו"ד לוסקי: בIODענו את הכלל שלפיו בימ"ש זה מתערב מאוד בצמצום בהחלטות מעין אלו, אנו
 2 סבורים כי כאן הוא המקרה החריג המצדיק התערבות. המחלוקת בין הצדדים היא משפטית.
 3 יש סרטון וידאו שהוא ברור.

4
 5 כבוד הנשיאה מ' נאור:
 6 למה אנו צריכים לסטות מהכללים הידועים. גבירתי תיתן לנו ורסיה עובדתית. האם לשימוש
 7 בכח שלשיטת המשיבים היה, קדמו מעשים את המפגינים.

8
 9 עו"ד לוסקי: המחלוקת שבינינו היא לא עובדתית.

10
 11 כבוד הנשיאה מ' נאור:
 12 היא עובדתית ועוד איך. היא רק עובדתית.

13
 14 כבוד השופט נ' הנדל:
 15 אם גבירתי אומרת כי המחלוקת לא עובדתית, משמע שאת מסכימה לעמדת המדינה כי היתה
 16 הצדקה להשתמש בכח.

17
 18 עו"ד לוסקי: לא. המחלוקת היא עובדתית. אני אומרת כי אם כבודכם תוכלו לצפות בסרטון
 19 ותקראו אך את דו"ת האלימות של המשטרה החלה זמן רב לפני ההכרזה של פיזור ולפני
 20 שביקשו מהמפגינים לעזוב את המקום. היא לא היתה קשורה. האלימות של המפגינים החלה
 21 לאחר מכן. למעשה התושבים הפגינו.

22
 23 כבוד הנשיאה מ' נאור:
 24 נכון שהבאתם ראיות שאני מודיעה כי לא קראתי. לשיטתי, עתירה שכתובה נכון צריכה לתאר
 25 את השתלשלות הדברים כהווייתה. כל מה שהמפגינים עשו ועשוי להיות לא בסדר, צריך להיות
 26 כתוב בעתירה ולא בקלטת. כשקוראים את העתירה יש רושם של אירוע פסטורלי של אנשים
 27 שעומדים לתומם ומפגינים, ואולי זה החל כך. זה בסדר שהם הפגינו וכאילו מהעתירה עולה
 28 שפתאום השוטרים מגיעים. הרי דווקא בגלל שהעובדות ניתנות לבירור מקלטת, אני מצפה כי
 29 העתירה תתאר את העובדות כהווייתם. היה שימוש בכח שאיננו סביר, בתגובה למה וכו'.
 30 גבירתי לוקחת את האתגר, נצפה בקלטת ונראה אם היא משקפת את העתירה. ואם נראה כי
 31 היא לא משקפת את העתירה, גבירתי תחזור בה מן העתירה?

32
 33 עו"ד לוסקי: כן, אסכים לזה. אני למעשה פירטתי בעתירה את מה שאפשר לראות בקלטת. אנו
 34 לא טענו כי לא היתה תגובה מצד המפגינים, כפי שכבי הנשיאה אמרה. הפגנה מתחילה וזה
 35 מתחיל. המפגינים הרגישו אלימות מול האחרים. היו זריקה של חפצים מלמעלה, המשיבים לא
 36 התייחסו לדברים אלה בכלל.

37

1 כבוד השופט נ' הנדל:

2 זה הבסיס לעתירה שלא קיבלתם הגנה, או שאתם טוענים נגד שימוש בכח של המשטרה?

3
4 עו"ד לוסקי: אנו טוענים גם וגם. התפקיד של המשטרה זה לגלות סבלנות ואיפוק. הסרטון הוא
5 מאוד ברור. יש הפגנה ויש כמה צדדים. בעתירה תוארו הדברים בדיוק. ההפגנה החלו השוטרים
6 הגיעו וסגרו את הציר. כל הסרטונים הוגשו למח"ש והוגשו לביהמ"ש.

7
8 כבוד הנשיאה מ' נאור:

9 כל הטיעון שגבירתי מעלה הוא בחינת הסרטונים. אנו בדעה של לא להפוך אותנו לשוטר-חוקר.

10
11 עו"ד לוסקי: ישנם מקרים כי ביהמ"ש חש רצון להתערב, והוא עושה זאת.

12
13 כבוד הנשיאה מ' נאור:

14 גבירתי תצביע לי על תיק אחד שהיתה התערבות שלנו בהכרעה עובדתית של הפרקליטות באי
15 העמדה לדין.

16
17 עו"ד לוסקי: אני לא חושבת שיש לנו מחלוקת עובדתית. אנו סבורים כי האלימות שהיתה
18 בהפגנה לא היתה קשורה להכרזה.

19
20 כבוד הנשיאה מ' נאור:

21 חזרנו לאותו עניין. גבירתי מצפה כי בלי הסרטונים אין טיעון או שיש מחלוקת עובדתית.

22
23 כבוד השופט נ' הנדל:

24 את מסכימה כי נסתכל גם בסרטון שלהם.

25
26 עו"ד לוסקי: המשיבים לא חולקים על העובדה הזו שהיה שימוש בכח. הם טוענים כי השימוש
27 היה לגיטימי. אני סבורה כי לא היתה עילה להשתמש בכח. גם אם נוצר מצב שהמשטרה חשה
28 את המצוקה של איום מקהל עויין כפי שהיא ציינה ומצד שני של חסימת הציר, נאמר כי זה
29 הצדיק זאת, אך גם אז כשהשתמשו בכוח שהשתמשו, זה עדיין לא היה מוצדק.

30
31 כבוד הנשיאה מ' נאור:

32 נחזור אל תיאור העובדות בעתירה סעי' 15.

33
34 כבוד השופט נ' סולברג:

35 אני כן עיינתי בראיות ותוך כדי התייעצות שאלתי עצמי יש רבבות תיקי חקירה האם מתפקידנו
36 לרדת לרזולוציה הזו? האם אנו גורם על משטרתי לבדוק זאת?

1 עו"ד לוסקי: כאן הבכירים ממשטרת ישראל הפעילו כח ברוטלי. במקרה זה מדובר בכח
2 שמפעילה המשטרה שלא בסמכותה וזה לא המקר הראשון. ישנן תלונות רבות שלא נעשו
3 פעולות חקירה על ידי מח"ש והדברים לא מטופלים.

4
5 כבוד השופט נ' סולברג:

6 מדי חודש מגיעים לכאן תיקים לגבי אלימות שוטרים. מה תפקידה של המשטרה כאשר
7 המשטרה רוצה לפנות את המקום והמפגינים מפגינים בצורה כזו?

8
9 עו"ד לוסקי: אסור להשתמש בטייזר. לפי הנוהל של הטייזר אסור להשתמש בו נגד אדם כפות.

10
11 כבוד הנשיאה מ' נאור:

12 גבירתי מצפה מאיתנו לבדוק את הסרטונים אחד לאחד ולעשות חקירה, וזה חוזר לשאלתו של
13 חברי השופט סולברג. יש לעתים שיש סרט אחד מכריע. גבירתי מראה על הסרטון הזה וההוא
14 ואיזה שהוא פסיפס.

15
16 עו"ד לוסקי: אין לי דרך טובה יותר כדי להראות לביהמ"ש את רמת ההזדעזעות שלי מכך. אני
17 לא קשורה לקבוצה זו. צפיה בסרטון מספיקה ולא צריך לרדת לרזולוציה אחרת. במקרה זה,
18 בניגוד לתיקים אחרים יש פעולות חקירה שמח"ש ביצעו. מה שהן מגלות זה פער בין מה
19 שהמשיבים 3-5 אמרו בדוחות הפעולה שלהם לבין מח"ש. יש חבורה של 3 משיבים מרכזיים
20 ועוד אחרים נוספים שגילו סתירות והגזמות ואף שקרים בין דו"ח הפעולה שלהם לבין מה
21 שאמרו במח"ש וניסו להתחמק. הם הכחישו את העבירות עוד לפני שאימתו אותם עם הסרטון.
22 המשיבים למעשה לא התייחסו לכך אף לא בחצי מילה. כל הזמן כבודכם מדברים על התנהגות
23 המפגינים.

24
25 כבוד הנשיאה מ' נאור:

26 אני לא מלינה על התנהגות המפגינים. אני מלינה על אופן התנסחות העתירה. לשיטתי יש בעיה
27 לגבי זה שיש רצון להפוך אותנו למחלקת חקירות שוטרים.

28
29 עו"ד לוסקי: חשוב שביהמ"ש יבין, זה לא מפגש ראשון בין המשיבים לקבוצה זו. מדובר
30 בקבוצה שמשך 5 שנים מגיעה לשכונה כדי להפגין. מוגשים כתבי אישום לחינם, יש מעצרי
31 שוא. בתי המשפט שדנו בכך פסקו פיצויים ונקבע כי מותר להם להיות שם.

32
33 כבוד הנשיאה מ' נאור:

34 אך עדיין, כאשר מגיעים עם הליך מתאים לקבל פיצויים מקבלים פיצויים.

35
36 עו"ד לוסקי: אני בחרתי תיק שיש ראיות. כאן המשיבים ענו וסתרו את עצמם. למרות
37 שהמשיבים לא הגיבו לזה לא במילה ולא לחצי מילה, במהלך כל ההפגנה הזו היתה התנהגות

1 מאוד מאוד אלימה לא רק מצד השוטרים אלא מהתושבים עצמם. זה צולם בוידאו. גם שוטרים
 2 צילמו זאת. בסופו של דבר היה נסיון דריסה אז המשטרה החלה לפיזור ההפגנה מחשש
 3 לאלימות של המתיישבים. בזמן שהמתיישבים יושבים חסרי ישע יורקים עליהם ומכים אותם
 4 וכל זה מול השוטרים שלא עשו דבר. שוחחתי עם כמה מהם, למעשה הגורם שהיה אמור להגן
 5 עליהם הוא זה שפוגע בהם. למעשה אנו לא נותנים מקום לאנשים לבוא ולשמור על זכותם. זהו
 6 תיק קלאסי. אדגיש גם את השימוש בטייזר. השתמשו בו פעמיים במהלך ההפגנה. המקרה
 7 החמור היה לגבי העותר 9 הוא חושמל כאשר הוא אזוק עם ידיו יחד עם חבריו. הוא נפגע
 8 מהטייזר. היה במקום חובש רופא שניסה לעזור. המשיבים סירבו לתת עזרה. מגיעים שני
 9 שוטרים אחד מהם המשיב 4, מרימים אותו מהרגליים וזורקים אותו הצידה. הרופא אמר להם
 10 לא לעשות זאת. אנו לא היינו מגיעים לכאן אם לא היינו חושבים כי יש לנו ראיות. עשינו את
 11 כל התהליך לפני כן ואנו כאן ומבקשים את המזור האחרון בתיק כזה שיש ראיות. כאן לא
 12 מגישים כתבי אישום מכיוון שמדובר בשוטרים.

13
 14 כבוד הנשיאה מ' נאור:

15 האם יש חפיפה או אין חפיפה בין החומרים? האם הדיסקטים חופפים לדיסקטים של העותרים.
 16
 17 עו"ד יקו-אל: לאחר שראינו את הסרטונים למעשה אין חפיפה בין השניים. הסרטון של
 18 העותרים הוא ערוך.

19
 20 כבוד הנשיאה מ' נאור:

21 אין מחלוקת על כך שהיה שימוש בכח, נכון?

22
 23 עו"ד יקו-אל: נכון.

24
 25 כבוד הנשיאה מ' נאור:

26 אתם טוענים כי הוא סביר הם חושבים אחרת. האם אין חפיפה בין קטעי השימוש בכח של
 27 העותרים לשלכם? אתם ראיתם את הסרטונים?

28
 29 עו"ד יקו-אל: צפינו בסרטונים.

30
 31 כבוד הנשיאה מ' נאור:

32 מי שראה את הסרטונים, מצליב את האירועים שצולמו מטעם העותרים לבין אלה שצולמו על
 33 ידי המשיבים. ההצלבות הללו נעשו?

34
 35 עו"ד יקו-אל: במח"ש נערכו פעולות החקירה.